

บทที่ 4

การออกแบบระบบ

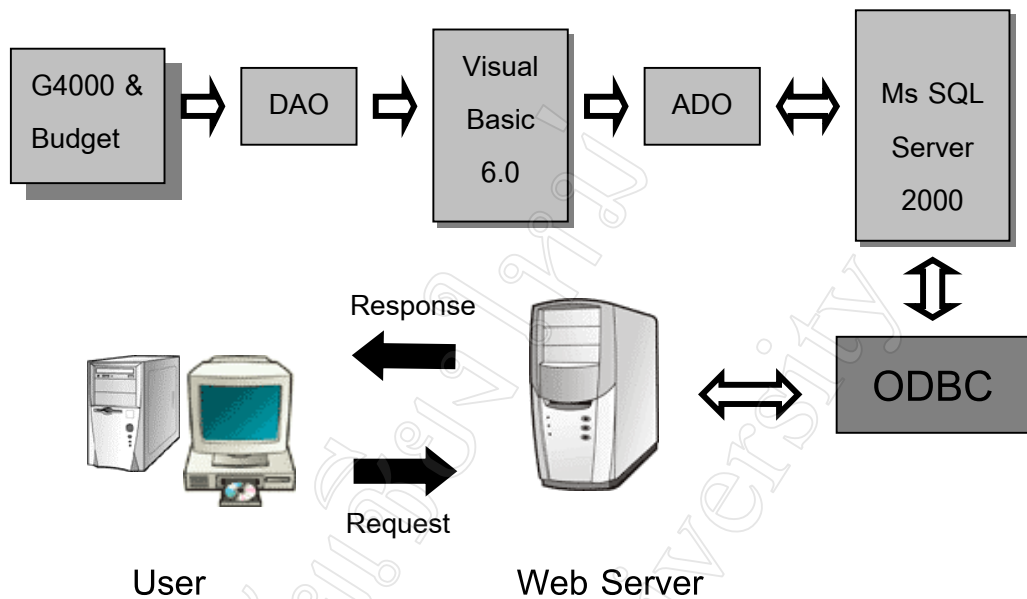
การออกแบบระบบสารสนเทศเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับผู้บริหาร มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชีของฝ่ายปฏิบัติการภาคเหนือ ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด โดยผู้ใช้งานสามารถเลือกดูข้อมูลได้ตามตัวเลือกหน่วยงานและช่วงเวลาที่กำหนดให้ ซึ่งการออกแบบระบบจะต้องคำนึงถึงความต้องการสารสนเทศจากผู้บริหาร ความสะดวกในการใช้งาน และผลลัพธ์ที่ถูกต้อง ดังนั้นผู้เขียนจึงได้ใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้บริหารและหัวหน้าหน่วยงาน และได้สรุปภาพรวมความต้องการของผู้บริหาร ดังนี้

- 1) ต้องการให้นำเสนอสารสนเทศที่เร็วกว่าระบบที่นำเสนอในปัจจุบัน
- 2) สามารถเรียกดูข้อมูลได้ทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ เพื่อลดปัญหาการรายงานด้านเอกสาร
- 3) รูปแบบการนำเสนอ ควรจะกระชับ เข้าใจง่าย
- 4) ขั้นตอนการเรียกดูข้อมูล ควรเรียบง่าย สะดวก ไม่ซับซ้อน

ในการออกแบบระบบ ผู้เขียนได้แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

4.1 การออกแบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลหลัก

เนื่องจากฝ่ายปฏิบัติการภาคเหนือ (ฝปน.) มีระบบเครือข่าย (Local Area Network : LAN) ติดต่อกันในที่ทำกาารทั่วทุกตึก และมีการเชื่อมต่อบริเวณอินเทอร์เน็ต ระหว่างที่ทำกาารพิชณุโลกกับฐานปฏิบัติการ 3 แห่งคือ ฐานปฏิบัติการนครสวรรค์ ลำปาง และเชียงใหม่ ซึ่งแต่ละฐานจะมีผู้บริหารและหัวหน้าหน่วยงานระดับแผนกปฏิบัติงานประจำ ซึ่งจะมีอุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้ติดต่อบริเวณเครือข่ายของ ฝปน. ได้ ดังนั้นผู้เขียนต้องการพัฒนาระบบสารสนเทศทางบัญชี ผ่านทางระบบเครือข่าย แบบไคลเอ็นต์-เซิร์ฟเวอร์ (Client-Server) โดยใช้เทคโนโลยี ASP ซึ่งเป็นการประมวลผลทางฝั่งเซิร์ฟเวอร์ ดังนั้น การเรียกดูข้อมูลจากผู้ใช้งาน จะต้องเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหลักจากที่ทำกาาร ฝปน. ที่ใช้ระบบจัดการฐานข้อมูลของไมโครซอฟต์ เอสคิวแอล เซิร์ฟเวอร์ 2000 ซึ่งมีรูปแบบการเชื่อมโยงตามรูป 4.1

รูป 4.1 แสดงแผนผังการเชื่อมโยงระหว่างผู้ใช้งานกับฐานข้อมูลเอสดิวแอล เซิร์ฟเวอร์ 2000

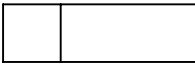
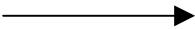
ในส่วนของการโอนข้อมูลไฟล์กลาง(G4000) กับข้อมูลงบประมาณ ขึ้นไปไว้ที่ฐานข้อมูลของเซิร์ฟเวอร์ ผู้เขียนใช้การติดต่อโดยผ่านโปรแกรมไมโครซอฟต์ วิวอล เบสิก เวอร์ชัน 6.0 ซึ่งโปรแกรมจะคัดเลือกฟิลด์ที่ต้องการใช้งาน และโอนไฟล์ไปให้โปรแกรมไมโครซอฟต์เอสดิวแอล เซิร์ฟเวอร์ 2000 เพื่อสร้างตารางฐานข้อมูลที่สามารถเรียกใช้งานได้

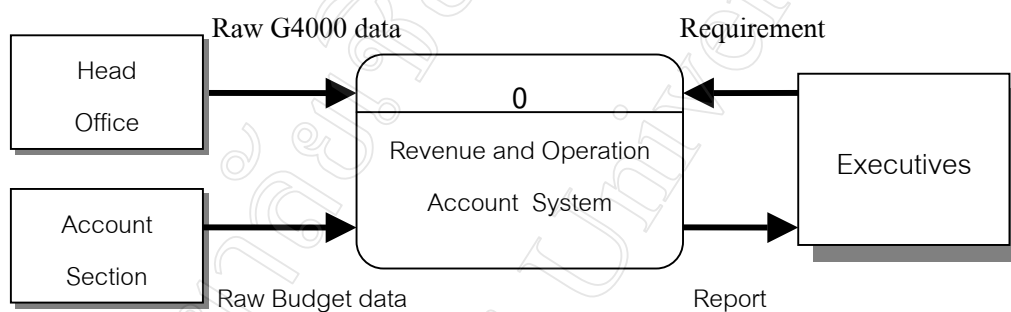
4.2 การออกแบบการทำงานระบบ

การออกแบบระบบ เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นขั้นตอนการทำงานของระบบ โดยใช้สัญลักษณ์เชื่อมโยงกันแทนการเคลื่อนที่ของข้อมูล ทำให้เข้าใจรูปแบบการทำงานของระบบได้ง่าย ในการออกแบบระบบนี้ ผู้เขียนได้เลือกใช้วิธีการออกแบบโดยใช้ ดาต้าโฟลว์ไดอะแกรม (Data Flow Diagram : DFD) ของ Gane & Sarson ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 อย่างและใช้สัญลักษณ์อธิบายการทำงานของระบบดังนี้

ตาราง 4.1 แสดงความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้อธิบายการทำงานของระบบ

สัญลักษณ์	ความหมาย
	ชื่อวิธีประมวลผล (Process Name) เป็นสัญลักษณ์แทนการประมวลผล (Process) หรือส่วนที่ทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูลนำเข้า(Input)ให้เป็นผลลัพธ์ (Output)

สัญลักษณ์	ความหมาย
	ระบบที่อยู่ภายนอก (Terminator Name) เป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งที่อยู่นอกระบบ
	ชื่อไฟล์ (File - name) เป็นสัญลักษณ์แทนแหล่งเก็บข้อมูล เป็นเส้นขนาน 2 เส้น โดยมีชื่อกำกับ
	ชื่อข้อมูล (Data - flow - name) เป็นสัญลักษณ์แทนกระแสข้อมูล โดยมีชื่อกำกับบนลูกศร

Context – level DFD

รูป 4.2 แสดงภาพการทำงานโดยรวมของระบบสารสนเทศทางบัญชี

ตาราง 4.2 แสดงรายละเอียด Entity : Head Office

Entity Name :	Head Office
Description :	ใช้แทนหน่วยงานในสำนักงานใหญ่ ที่ส่งข้อมูลไฟล์กลางมาให้แผนกวิเคราะห์และประเมินผล เพื่อจัดทำรายงาน

ตาราง 4.3 แสดงรายละเอียด Entity : Account Section

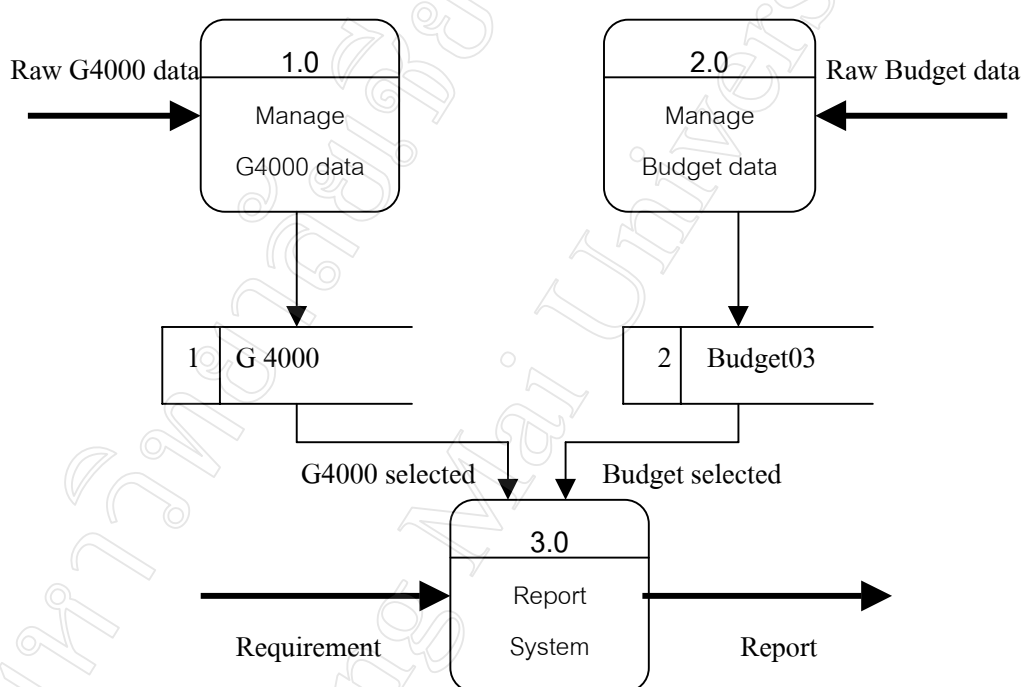
Entity Name :	Account Section
Description :	ใช้แทนแผนกบัญชีและงบประมาณ ที่ส่งข้อมูลงบประมาณมาให้แผนกวิเคราะห์และประเมินผล เพื่อจัดทำรายงาน

ตาราง 4.4 แสดงรายละเอียด Entity : Executives

Entity Name :	Executives
Description :	ใช้แทนผู้บริหารและหัวหน้าหน่วยงานของ ฝปน.

ตาราง 4.5 แสดงรายละเอียด Process : Revenue and Operation Account System

Entity Name :	Revenue and Operation Account System
Description :	ระบบสารสนเทศทางบัญชีเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
Input :	เพิ่มข้อมูลไฟล์กลาง และเพิ่มข้อมูลงบประมาณปรับลด
Output :	รายงานเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายที่ผู้บริหารต้องการ

Level – 1 DFD for Revenue and Operation Account System

รูป 4.3 แสดงภาพเค้าโครงโปรแกรมในระดับที่ 1

ตาราง 4.6 แสดงรายละเอียด Process : Manage G4000 data

Process Name :	1.0 Manage G4000 data
Description :	การโอนข้อมูลไฟล์กลางเข้าฐานข้อมูลบนเซิร์ฟเวอร์
Input :	ข้อมูลระบบไฟล์กลาง (General Ledger) ที่ได้รับจากสำนักงานใหญ่ ลักษณะไฟล์เป็นนามสกุล DBF
Output :	ข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายในฐานข้อมูล เอสคิวแอล เซิร์ฟเวอร์ 2000

ตาราง 4.7 แสดงรายละเอียด Process : Manage Budget data

Process Name :	2.0 Manage Budget data
Description :	การโอนข้อมูลงบประมาณเข้าฐานข้อมูลบนเซิร์ฟเวอร์
Input :	ข้อมูลรายละเอียดงบประมาณจากแผนกบัญชีและงบประมาณ
Output :	ข้อมูลงบประมาณในฐานข้อมูล เอสคิวแอล เซิร์ฟเวอร์ 2000

ตาราง 4.8 แสดงรายละเอียด Process : Report System

Process Name :	3.0 Report System
Description :	ระบบรายงานผลลัพธ์เกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไขที่ผู้บริหารเลือก
Input :	คำสั่งที่ผู้บริหารเลือกตามเงื่อนไขที่ระบุ
Output :	รายงานประเภทต่าง ๆ

ตาราง 4.9 แสดงรายละเอียด Data Store : [1] G 4000

Data Store Name :	[1] G 4000
Description :	รับข้อมูลไฟล์กลางจากสำนักงานใหญ่ นำมาเลือกส่วนที่ต้องการ
Inbound Data Flow :	ข้อมูลไฟล์กลางเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายของฝ่ายปฏิบัติการภาคเหนือ
Outbound Data Flow :	ข้อมูลไฟล์ G4000
Data Structure :	PROV + ACCT + ACTY + CE + BGYEAR + BALMonth + BALValue

ตาราง 4.10 แสดงรายละเอียด Data Store : [2] Budget03

Data Store Name :	[2] Budget03
Description :	รับข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณจากแผนกบัญชีและงบประมาณ เพื่อบันทึกเก็บในฐานข้อมูล
Inbound Data Flow :	ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณที่ส่งมาจากแผนกบัญชี
Outbound Data Flow :	ข้อมูลไฟล์งบประมาณ (Budget03)
Data Structure :	PROV + ACCT + ACTY + CE + BGYEAR + BALMonth + BALValue

ตาราง 4.11 แสดงรายละเอียด Data Flow : G4000 Selected

Data Flow Name :	G4000 Selected
Description :	การคัดเลือกฟิลด์ที่ต้องการใช้งานจากไฟล์กลาง
From Source :	Head Office
To Process :	1.0 Manage G4000 data
Data Structure :	CNTL + CO + PROV + ACCT + ACTY + CE + LOCT + PROJ + RECV + RT + BGYEAR + VERSION + BALBD + BAL01 + BAL02 + BAL03 + BAL04 + BAL05 + BAL06 + BAL07 + BAL08 + BAL09 + BAL10 + BAL11 + BAL12 + BAL13 + BAL14 + BAL15 + BAL16 + LPYMD + LPTIME + DEPART + HIERCDY + HPROV + TO + SITE + HRECV + BUOU + RECVBUOU

ตาราง 4.12 แสดงรายละเอียด Data Flow : Budget Selected

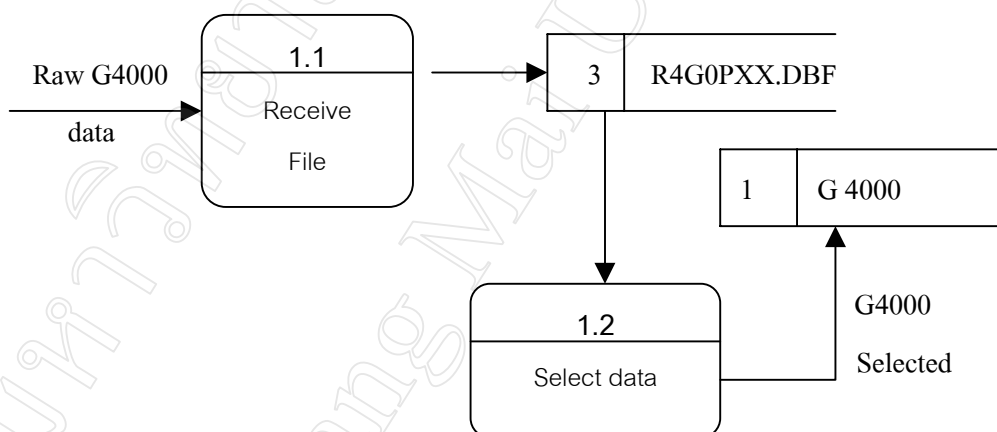
Data Flow Name :	Budget Selected
Description :	การคัดเลือกฟิลด์ที่ต้องการใช้งานจากไฟล์งบประมาณ
From Source :	Account Section
To Process :	2.0 Manage Budget data
Data Structure :	PROV + ACCT + ACTY + CE + LOCT + BALBD + BAL01 + BAL02 + BAL03 + BAL04 + BAL05 + BAL06 + BAL07 + BAL08 + BAL09 + BAL10 + BAL11 + BAL12

ตาราง 4.13 แสดงรายละเอียด Data Flow : Requirement

Data Flow Name :	Requirement
Description :	เป็นการเลือกเงื่อนไขจากหน้าจอตัวเลือก(Sub Menu) และคลิกปุ่ม Submit
From Source :	Executives
To Process :	3.0 Report System
Data Structure :	PROV + BALMonth + BALPeriod + BGYEAR + GrpProv

ตาราง 4.14 แสดงรายละเอียด Data Flow : Report

Data Flow Name :	Report
Description :	เป็นการรายงานข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้บริหารเลือก ตามเงื่อนไขที่ระบุในหน้าจอตัวเลือก
From Source :	3.0 Report System
To Process :	Executives
Data Structure :	Name_Prov + DetailProv + Name_Month + Name_Period + Budget_Year + NewCE + CE_Type + BALValue_G4000 + BALValue_Budget03

Level-2 DFD for Revenue and Operation Account System

รูป 4.4 คาด้าไฟล์วโคอะแกรมในระดับที่ 2 แสดงการทำงานโอนไฟล์กลางไว้ที่เซิร์ฟเวอร์

ตาราง 4.15 แสดงรายละเอียด Process : Receive File

Process Name :	Receive File
Description :	เป็นการรับข้อมูลไฟล์กลางจากสำนักงานใหญ่
Input :	ข้อมูล ไฟล์กลางเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายของ ฝปน.
Output :	ข้อมูล ไฟล์ R4G0PXX.DBF (XX คือการระบุปีงบประมาณ)

ตาราง 4.16 แสดงรายละเอียด Process : Select data

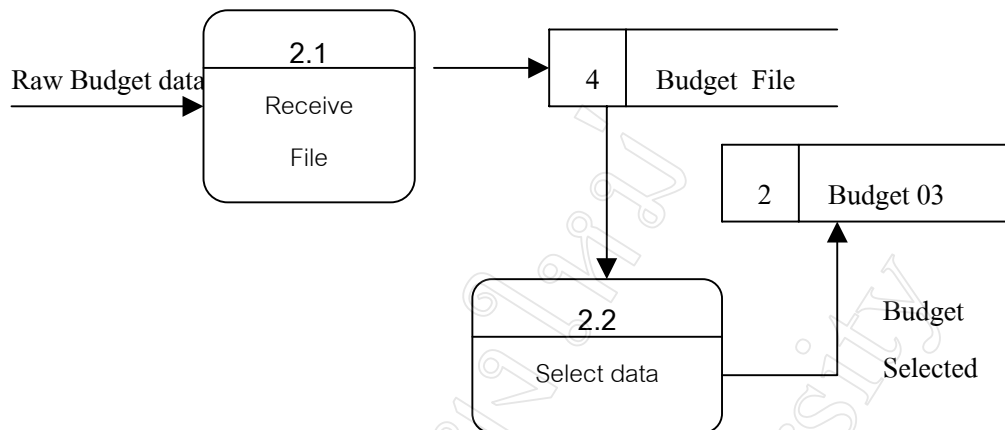
Process Name :	Select data
Description :	เป็นการเลือกข้อมูลที่ใช้งาน และ โอนไฟล์ไปฐานข้อมูลบนเซิร์ฟเวอร์
Input :	ข้อมูลตามโครงสร้างไฟล์กลาง (R4G0PXX.DBF)
Output :	ข้อมูลโครงสร้างใหม่บนเซิร์ฟเวอร์ (G4000)

ตาราง 4.17 แสดงรายละเอียด Data Flow : Raw G4000 data

Data Flow Name :	Raw G4000 data
Description :	รับข้อมูลไฟล์กลาง(General Ledger) จากสำนักงานใหญ่
From Source :	Head Office
To Process :	1.1 Receive File
Data Structure :	CNTL + CO + PROV + ACCT + ACTY + CE + LOCT + PROJ + RECV + RT + BGYEAR + VERSION + BALBD + BAL01 + BAL02 + BAL03 + BAL04 + BAL05 + BAL06 + BAL07 + BAL08 + BAL09 + BAL10 + BAL11 + BAL12 + BAL13 + BAL14 + BAL15 + BAL16 + LPYMD + LPTIME + DEPART + HIERCDY + HPROV + TO + SITE + HRECV + BUOU + RECVBUOU

ตาราง 4.18 แสดงรายละเอียด Data Store : [3] R4G0PXX.DBF

Data Store Name :	[3] R4G0PXX.DBF
Description :	รับข้อมูลไฟล์กลางจากสำนักงานใหญ่ มาเก็บไว้ที่แผนกวิเคราะห์และประเมินผล
Inbound Data Flow :	ข้อมูลไฟล์กลางเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายของ ฝปน.
Outbound Data Flow :	ข้อมูลรายละเอียดรายได้และค่าใช้จ่าย
Data Structure :	CNTL + CO + PROV + ACCT + ACTY + CE + LOCT + PROJ + RECV + RT + BGYEAR + VERSION + BALBD + BAL01 + BAL02 + BAL03 + BAL04 + BAL05 + BAL06 + BAL07 + BAL08 + BAL09 + BAL10 + BAL11 + BAL12 + BAL13 + BAL14 + BAL15 + BAL16 + LPYMD + LPTIME + DEPART + HIERCDY + HPROV + TO + SITE + HRECV + BUOU + RECVBUOU

Level-2 DFD for Revenue and Operation Account System

รูป 4.5 ค้าไฟฟ้าโดะแกรมในระดับที่ 2 แสดงการทำงาน โอนไฟล์งบประมาณไปที่เซิร์ฟเวอร์

ตาราง 4.19 แสดงรายละเอียด Process : Receive File

Process Name :	Receive File
Description :	เป็นการรับข้อมูลไฟล์งบประมาณจากแผนกบัญชีและงบประมาณ
Input :	ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณของทุกหน่วยงานใน สปบ.
Output :	ข้อมูลไฟล์งบประมาณที่รับจากแผนกบัญชี

ตาราง 4.20 แสดงรายละเอียด Process : Select Data

Process Name :	Select Data
Description :	เป็นการเลือกข้อมูลส่วนที่ใช้งาน และ โอนไฟล์ไปฐานข้อมูลบนเซิร์ฟเวอร์
Input :	ข้อมูลตามโครงสร้างไฟล์งบประมาณจากแผนกบัญชี
Output :	ข้อมูลไฟล์งบประมาณที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว

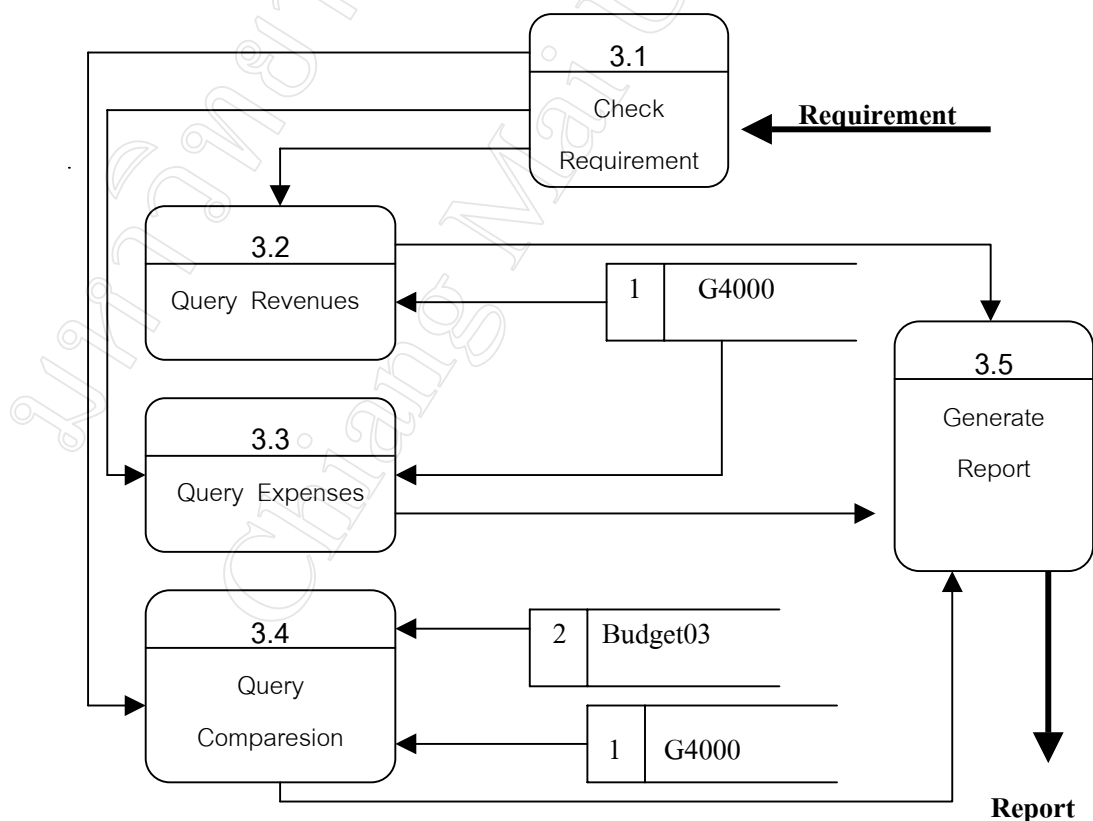
ตาราง 4.21 แสดงรายละเอียด Data Flow : Raw Budget Data

Data Flow Name :	Raw Budget Data
Description :	ข้อมูลไฟล์งบประมาณจากแผนกบัญชีและงบประมาณ
From Source :	Account Section
To Process :	2.1 Receive File
Data Structure :	PROV + ACCT + ACTY + CE + LOCT + BALBD + BAL01 +

	BAL02 + BAL03 + BAL04 + BAL05 + BAL06 + BAL07 + BAL08 + BAL09 + BAL10 + BAL11 + BAL12

ตาราง 4.22 แสดงรายละเอียด Data Store : [4] Budget File

Data Store Name :	[4] Budget File
Description :	บันทึกไฟล์ข้อมูลงบประมาณไว้ที่แผนกวิเคราะห์และประเมินผล
Inbound Data Flow :	ข้อมูลรายละเอียดของงบประมาณที่ถูกบันทึกและปรับปรุงแก้ไขของทุกหน่วยงานใน สปน.
Outbound Data Flow :	ข้อมูลตามโครงสร้างไฟล์งบประมาณจากแผนกบัญชีฯ
Data Structure :	PROV + ACCT + ACTY + CE + LOCT + BALBD + BAL01 + BAL02 + BAL03 + BAL04 + BAL05 + BAL06 + BAL07 + BAL08 + BAL09 + BAL10 + BAL11 + BAL12

Level-2 DFD for Revenue and Operation Account System

รูป 4.6 คาด้าไฟล์ว่าไดอะแกรมในระดับที่ 2 แสดงการค้นหาข้อมูลและการรายงาน

ตาราง 4.23 แสดงรายละเอียด Process : Check Requirement

Process Name :	Check Requirement
Description :	การรับคำสั่งและตรวจสอบเงื่อนไขที่ผู้ใช้งานเลือก ผ่านทางหน้าจอตัวเลือก
Input :	การเลือกตัวเลือกผ่านทางหน้าจอตัวเลือก (Sub Menu)
Output :	เงื่อนไขที่ผู้ใช้งานเลือกในแต่ละหัวข้อ

ตาราง 4.24 แสดงรายละเอียด Process : Query Revenues

Process Name :	Query Revenues
Description :	การค้นหาข้อมูลตามเงื่อนไขตัวเลือกหัวข้อประเภทรายได้
Input :	เงื่อนไขที่ผู้ใช้งานเลือกในแต่ละหัวข้อ
Output :	ข้อมูลประเภทรายได้ที่ส่งไปเพื่อแสดงรายงาน

ตาราง 4.25 แสดงรายละเอียด Process : Query Expenses

Process Name :	Query Expenses
Description :	การค้นหาข้อมูลตามเงื่อนไขตัวเลือกหัวข้อประเภทค่าใช้จ่าย
Input :	เงื่อนไขที่ผู้ใช้งานเลือกในแต่ละหัวข้อ
Output :	ข้อมูลประเภทค่าใช้จ่ายที่ส่งไปเพื่อแสดงรายงาน

ตาราง 4.26 แสดงรายละเอียด Process : Query Comparesion

Process Name :	Query Comparesion
Description :	การค้นหาข้อมูลตามเงื่อนไขตัวเลือกหัวข้อประเภทเปรียบเทียบข้อมูล
Input :	เงื่อนไขที่ผู้ใช้งานเลือกในแต่ละหัวข้อ
Output :	ข้อมูลการเปรียบเทียบที่ส่งไปเพื่อแสดงรายงาน

ตาราง 4.27 แสดงรายละเอียด Process : Generate Report

Process Name :	Generate Report
Description :	การแสดงผลงานจากการค้นหาข้อมูลตามเงื่อนไขตัวเลือก
Input :	ข้อมูลที่ส่งมาเพื่อแสดงผลงาน
Output :	รูปแบบที่ส่งไปเพื่อแสดงผลงานที่หน้าจอ